

ΚΑΛΟ ΤΑΞΙΔΙ, ΝΙΚΟ ΚΑΡΑΤΑΣΟ!..

Λάμπρου Λιάβα

Τα ξημερώματα της Τρίτης 10/10 «έφυγε» γαλήνια μέσα στον ύπνο του ο Νίκος Καρατάσος, κορυφαίος εκπρόσωπος της παλαιάς καλής γενιάς των λαϊκών οργανοπαιχτών στο σαντούρι και στο τσίμπαλο. Πλήρης ημερών, έχοντας κερδίσει τον σεβασμό του κοινού και την εκτίμηση των συναδέλφων του, μέτρησε 70 ολόκληρα χρόνια πάνω στο πάλκο, κάνοντας ο όνομά του συνώνυμο με το όργανο που υπηρέτησε.

Στον στερνό αποχαιρετισμό, ξανάρχονται στη μνήμη μας οι ζωηρές αφηγήσεις του στο «Αλάτι της Γης». για τη Ρόζα και τους άλλους μεγάλους του δημοτικού τραγουδιού που έπαιξε μαζί τους... Ανακαλούμε το ξεχωριστό παίξιμό του που — ευτυχώς— έχει διασωθεί για τις επόμενες γενιές σε πολλές ηχογραφήσεις, σημεία αναφοράς για την τέχνη του ελληνικού σαντουριού...

Τελευταία ανάμνηση η συγκίνηση και το παίξιμό του (μαζί με τον Αηδονίδη, τον Ζώτο, τον Γρηγόρη Καψάλη, τον Νίκο και τη Γιασεμή Σαραγούδα και τον Πετρο-Λούκα Χαλκιά) στην τιμητική εκδήλωση που διοργάνωσε πέρυσι τον Ιούνιο το Τμήμα Μουσικών Σπουδών στη μεγάλη αίθουσα τελετών του Πανεπιστημίου Αθηνών για τους κορυφαίους της μουσικής μας παράδοσης (απ' όπου και η φωτογραφία). Στην εκδήλωση αυτή, μαζί με το μεγάλο ευχαριστώ απ' όλους μας και το θερμό χειροκρότημα της κατάμεστης αίθουσας, διαβάστηκε το παρακάτω κείμενο που συνοψίζει την 70χρονη δράση και προσφορά του:

Ο Νίκος Καρατάσος γεννήθηκε το 1931 στα Καμίνια στον Πειραιά. Ο παππούς του από τη Μικρασιάτισσα μητέρα του, ο Βασίλης Αλεξίου, ήταν κι αυτός σαντουριέρης. Έτσι μνήθηκε στο όργανο που άρχισε να παίζει από 13 χρονών, στα δύσκολα χρόνια της Κατοχής, στις ταβέρνες της Κοκκινιάς όπου σύχναζαν οι σαλαδόροι. Δούλεψε σε σιδεράδικο όταν το 1946, 15 ετών, έπαιξε στο πρώτο του πανηγύρι. Και από τότε επί 70 ολόκληρα χρόνια, υπηρέτησε με το σαντούρι του, ακάματος, μάχιμος οργανοπαίκτης σε αμέτρητες κομπανίες και σχήματα της δημοτικής μουσικής σε κάθε περίπτωση: γλέντια, πανηγύρια, δισκογραφία, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές, θέατρο και κινηματογράφο, χορευτικά συγκροτήματα, συναυλίες και περιοδείες στην Ελλάδα και σ' όλο τον κόσμο.

Το '46 ο παππούς του τον πήγε για πρώτη φορά στο «Καφενείο των Μουσικών» στην οδό Αθηνάς, όπου τον υποδέχτηκαν όλα τα ιερά τέρατα στο σαντούρι και το τσίμπαλο. Από τότε το Καφενείο των Μουσικών έγινε το δεύτερο σπίτι του, το μόνιμο στέκι του, εκεί όπου μεταφέρθηκε στην οδό Μενάνδρου απέναντι από το Εθνικό Θέατρο. Έπαιξε με όλα τα μεγάλα ονόματα του τραγουδιού: Παπασιδέρη, Εσκενάζυ, Μηττάκη, Περδικόπουλο, Νούρο, Κασιμάτη, Καρίπη και με τους σημαντικότερους δεξιοτέχνες σε όλα τα όργανα. Έλεγε χαρακτηριστικά: «ένα βράδυ άρχισα να μετράω τα κλαρίνα με τα οποία έπαιξα και σταμάτησα στο... 200!»

Το 1960, σε ηλικία 29 χρόνων κατέβηκε για πρώτη φορά υποψήφιος στο συνδικαλιστικό σωματείο των λαϊκών μουσικών, την περίφημη «Αλληλοβοήθεια», περνώντας απ' όλες τις θέσεις για να συνταξιοδοτηθεί το 1987 μετά από θητεία 12 χρόνων στη θέση του Προέδρου. Από τους σταθερούς συνεργάτες της αείμνηστης Δόμνας Σαμίου, της Δώρας Στράτου, του Λυκείου των Ελληνίδων και πολλών άλλων φορέων και συγκροτημάτων, ο Νίκος Καρατάσος ταξίδεψε σε 31 χώρες ως πρέσβης της μουσικής μας παράδοσης. Χαρακτήρας

πληθωρικός, συχνά εκρηκτικός αλλά πάντα καλοκάγαθος, έλεγε χαρακτηριστικά: «Όταν βλέπω το όργανο συγκινούμαι και όταν το ακουμπώ θέλω να μου κάνει όλα μου τα χατίρια...» Και εξομολογούνταν: «Θέλω να πω τον πόνο μου που καίει όλους εμάς τους δημοτικούς μουσικούς. Γιατί να υπάρχει μόνο κρατική ορχήστρα κλασικής ευρωπαϊκής μουσικής και να μη δημιουργήσει η πολιτεία κι ένα δημοτικό συγκρότημα που να αντιπροσωπεύει την Ελλάδα σε όλο τον κόσμο;»

Να ευχηθούμε στο μέλλον αυτό το δίκαιο παράπονο του Νίκου Καρατάσου, να ικανοποιηθεί, με τη νεότερη γενιά των λαϊκών οργανοπαικτών να παίρνει στα χέρια της τη σκυτάλη.

Νίκο Καρατάσο, σ' ευχαριστούμε για όλα όσα μας έδωσες!

Καλό σου ταξίδι!